

UKRAINSKYI DNEVNIK

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В З'ЯУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 117. Джерси Сіті, Н. Дж., субота, 21. мая, 1927. VOL. XXXV. No. 117. Jersey City, N. J., Saturday, May 21, 1927. THREE CENTS

Один Американец вылетел у непрерывную дорогу понад океан.

ЛИНДБЕРГ, „ЛІТАЮЧИЙ ДУРАК“, ВИЛІТЕВ НІНІ РАНО ЗПІД НЬО ЙОРКУ.

НЬО ЙОРК, 20. мая. — Ніні раненко коло пів до шостої години з летничого поля Рузвелта на Лонг Айленді вилетів на літаку Де Спирит оф Ст. Луїс, американський летун Чарз А. Ліндберг, щоби перелетіти Атлантичний океан та дістатися без задержаня до Парижа.

Свідками вилету було кілька тисяч цікавих, які ждали вилету американських летунів уже від кількох днів. Ще вчора Ліндберг заявив, що він вилетить ніні, як що погода допнше. Він казав збудити себе о годині 2, по опівночю. Збуджений, він зібрався зараз та поїхав на Рузвелт Філд, куди зараз притягнули його літак. Літак оглянули докладно інженери й самий летун, описав наповнено його газоліном, розпрацшався з ріжними визначними людьми та коло пів до шестої став підніматися на воздух. Незадовго опісля він пропав з виду.

Перед вилетом своїм Ліндберг дістав від своєї матери, котра живе в Дітроїті, телеграму, в якій між иншим кажесть: „Мій син не може потерпіти невдачі“.

Летун має всего 25 літ. Має він рангу капітана національної гвардії стейту Мезуру. Його літак має на собі 425 галлонів газоліну та важить увесь 5,150 фунтів.

ДАЛЬШІ МІСТА ПРОПАДАЮТЬ ПІД ВОДАМИ МІСІСІПІ. ЗНОВА 50,000 ЛЮДИЙ НАЙШЛОСЯ БЕЗ ДАХУ НАД ГОЛОВОЮ.

НЬО ОРЛІНС, 19. мая. — Води, що пливають через „цукрову долину“, стали знова підноситися з незвичайно великою шкоростю та прогнали з домів за один день знова яких 50,000 людей. З того коло тисяч родич захопили воду на горбах, куди вони схоронилися, як води ввійшли їм відворот до концентраційних таборів.

Більшість з них дістала вістку про те, що води будуть підноситися, але вони не дуже довіряли згадані та не хотіли покидати рідної оселі. Навіть як уже води закрили їх на горби та до них підійшли ратункові лодки, щоби забрати їх до таборів Червоного Хреста, ще їй тоді борги з ними не хотіло покидати рідних околиць.

НАЙШИЛІ КРИЛО ЛІТАКА НІМГЕССЕРА?

НЬО ЛОНДОН, Конетіка, 20. мая. — Прибережна сторожа дістала вістку, що недалеко від Монток Поінту найдено на морських скалах крило якогось великого літака. Урядники припускають, що це може бути крило з літака Німгессера й Коли та розвели над тим докладні розсліди. Крило притягнула лодка до стації прибережної сторожі.

ВЧИНКО БОЖЕВІЛЬНОГО СПРИЧИНИВ СМЕРТЬ 44 ОСІБ.

БЕТ, Мічиген, 19. мая. — Після обчислення уряду, наслідком божевільна Аанду Крігос, касера місцевої шкільної ради, згинуло 44 особи. Показалося те тепер, що перет тим, заким він підложив денарії під шкільний будинок, він убив теж свою жінку. П згоріле тіло найдено в домі, який він самий вийня підпалити.

Слідство виказує, що Кігос уже від довшого часу хорував на маїню убийства, та що він паниував свій чиниок від кількох місяців. На паркані його фарми найдено великий пляк з написом: „Значищем ніхто не родиться; таким його родять люди, діти“.

ЗНОВА ПРОВОКАЦІЙНА ПОГРОЗА ГЪБ. ФУЛЕРОВИ. БОСТОН, 19. мая. — Губернатор Фулер дістав ніні знова листа з погрозою, що на ньому пишеться на случай, якби він не вивалить з тюрми Сака й Ванцетті.

Виконавчий комітет Американської Федерациї Праці вислав до губернатора Фулера апель розвести докладно слідство над справою Сака й Ванцетті та визначити для них нову справу.

НЕ МОЖЕ ЗВАЛИТИ РОЗВОДУ СВОГО МУЖА, ЯКОМУ НЕ ПРОТИВЛЯЄСЯ.

НЬО ЙОРК, 19. мая. — Перед стейтним судом розглядали ніні позов одної жінки о уневажнені розводу, який дістав її муж багато літ тому назад. Жінка позовнича признала в позові, що вона винула свого мужа 27 літ тому назад та що вона не виступала проти позову свого мужа о розвід. Покинула вона його та воляла на захід, щоби заробити самостійно на життя. Вернувши назад на схід, вона довідалася, що її муж став богатым фабрикантом, що він оженився в друге та що він має вже не тільки діти з другого подружжя, але навіть внуки. Вона й плавала тепер мужа о уневажнені розводу, який муж будить до розводу обміаном.

Муж предложив на суді докази, що жінка знала про розводний процес та з розумом проти процесу не виступала. Суд відкинув позов, признаючи мужа правно розведеним та право жонатий у друге.

ЖАНДАРМСЬКІ РОБОТІ СЕЛІ НА ПІДКАРПАТТЮ.

Сільські кореспонденти „Карпатської Правди“ наводять кілька случав, які змальовують безправне положення українського селянина.

Так в селі Загати жандарми платили селянина Василя Потока та те, що він посівив тютюну. Після візиту жандарми селянин пролежав 4 неділі. Сюд в Берегові розбирав ще справу й замісць покарати жандарма, покрав свідка Потока тюрму від 6 тижнів до 8 місяців, а кромі цього на грошеві карми.

В селі Лагво жандарми побили селянина, його жінку й синів, але що не хотів віддати однієї кози за грошеву карму, якої до того часу не міг заплатити. Відак зварили жінку у сина залучили й повели до сільського суду, а в три години по опівночній вели їх боєм морозом, сім кілометрів на стацію. Від цього жінка розхорувалася і хоріє до ніні.

ВІВІСТВО СЕКРЕТАРЯ СЕЛЬ-РОБА.

В селі Діювичках, дорожничеського повіту на Поліссі, секретар Сель-Роба, Фіосиф Деркач згинув від ардальної кулі, з раними якогось невідомого вбивки. Місцеве населення в цьому ганебно-брутальному вчинку підозріває когось з членів „Зайонку Стешелького“ тим більше, що в тій самій місцевості свого часу була спроба вбити посла С. Макивчу, що не вдалося.

Всі признаки цього ганебного вбивства, а також місцеві політично-суспільні відносини вказують на це, що згадане вбивство має пшклад політичний.

ПОМІЖ ЖЕРТВАМ УБИТИХ.

Союз українських робітнических організацій в Злучених Державах переслав через ред. „Професійних Вістей“ 300 амер. доларів для роздачі родичам убитих і ранених у Дзвиничах. Як звісно, 22 грудня 1926 р. підчас страйки поліція положила трупом в Дзвиничах Семена Карабиновича, Василя Дробору й Миколу Володю, а багато раніди. Для жертв цієї маскарки виступила як поміч. Це є однією поміч, яку вони до тепер одержали, бо спілка гірників, опанована неспесивіам, не зробила нічого для помочи родичам забитих робітників.

БУДОВА МОСТА З ДІТРОЙТ ДО ВІНДЗОР.

Запрокетована шість літ тому будова моста з Дітройт до Віндзор зачалася 7. травня тим, що діриба 14-літня дівчина вбила деревляний кілок в землю на розі вулиць Форт і 21 в Дітроїті. Міст має коштувати 21,000,000 доларів.

ХУДОЖНЯ ВИСТАВКА В ХЕРСОНІ.

Дня 10. квітня в Херсоні відкривалася місцева художня виставка. На виставі біля 200 експонатів, переважно живописів. Крім того на виставі багато графіки й скульптури.

ДЛЯ КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА 1928 РІК.

Просити українських лікарів, дентистів, адвокатів, учителів, бізнесменів, як купців, ріел-естейтменів, контракторів та інших професіоналістів, підприємців з усіх містех Злучених Держав, подати свої адреси для поміщення в календарі У. Н. Союзу на 1928 рік.

Також просимо подати, де є і як називаються українські банки, будівельно-позичкові спілки, кооператив, Народні Дому й інші підприємства.

Також, де є українсько-американські школи з правом амплітюдності.

І всім усі українські культурні товариства й інституції (якузичні школи, хорі, театри) і громадські установи (клуби, товариства).

Просимо поспішитися з присылкою. Реченьє до 30-го мая с. р.

Є в інтересі кожного громадянина і всіх українських устремів в Америці, бо імена й адреси будуть подані позачувно і будуть в руках 20,000 членів У. Н. Союзу через цілий рік.

„SVOBODA“
Box 346
JERSEY CITY, N. J.
Видавництво У. Н. Союзу.

ПОСОЛ БОЛЕН ПРО ЗАКАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ.

В часі дебати над відвіськовими висесамі виголосив в парламенті промову посол Болен, в якій відносно до Закарпатської України сказав слуюоче:

Більшість працюючих головно на Підкарпаттю, почуває себе в цій державі як найішасшівіше, почуваєсть немов в чужині, як у вавилонській неволі, і тому є, зрозумілою твоя і змаганя видістатися з цього ворожого середовища. Бажаня самовизначення захоплює шораз більші круги українського народу. Є байдужністю і заціпленням уважати самозрозуміле стремління Словаків, України, Німців досягнути повну рівноправність і волю в питанні самовизначення за державну зраду і юванія проти республіки. Багетамі і тюрмою не вщипіте любови до вітчизни, а тимбільше поновленням народом, головно Словакам і Українцям.

ЗРІСТ С.-Г. КООПЕРАЦІЇ.

Українська с.-г. кооперация протомг останнього півтора року значно зросла у збільшенні кількості нових організацій з 12 до 16 тис. одииниць, і з збільшенні членської маси з 1,300 тис. до 1,600 тис. господарств, себто 30% всіх селянських господарств на Україні.

НОВІ КАРТИНИ ВУФКУ.

Цими днями на фабриках ВУФКУ буде закінчено фільм „Черевик“ за сценарієм Гуревича, реж. Чардині, „Два дні“, за сценарієм Лауріна, реж. Отабовайн та „Позбуті Сонця“, за сценарієм Гончарського й Волжина, постановка реж. Бадоюка.

КОЛЬОНІЗАЦІЯ КРАЮ БАНДИТАМИ.

В Холорівніці закладована банда, яка своїми злодіями і рабунками довший час не давала спокою місцевій людности. Призиша бандитів є найкращим образом „кольонізаційної політики“. Ос ці „холорівніч-молотопляне“: Грамах, Гжешевич, Муселяк, Матерновскі, Грех, Ражка, Хмель і Савішкі.

СКІЛЬКІ ГАЗЕТ ЧИТАЮТЬ НІМЦІ.

Німцеська почта щоденно доставляє пренумераторам 6 мільйонів газет (в цей рахунок не входять ті, що купують газету безодсерьбю). Щоріку Німці зувживають на приготування газетного паперу 150 мільйонів кг. дерева, або 50,000 гектарів ліса. На одного пренумератора припадає пересічно на рік три середні штуки дерева.

Як бачимо, то Німцє „перечуть“ дерева більше, як наш пересічний газда зувживає на опал своєї нужденної хати.

ДИВНА КОМФІСКАТА.

В дні 12. квітня ч. р. кінгарня „Чутельської Спілки“ в Коломиї удостоєлася відвідин двох тайних, роційних агентів.

Ходило їм о сповнення неабиякої легкої задачі, а саме о те, щоби з поручення мабути „сильних міра сею“ стерти назву України як не з поверхні землі, то бодай з поверхні паперу.

Коломиїський Шерльох Гольмєс дуже бодай цікаві довідатися, чи кінгарня має на складі таку небезпечну для цілості держави як мапа України. Для зрєконостовання терену виласи вперді спюсарського термінатора вюсвока, з порученням зажадати мапи України видання „Фростіга“. На поснення, що такої мапи взагалі ніде нема — хіба — чи розходиться о мапу видання „Фростіга“ у Відні, Львові відповіли, що мусить поспішатися тих панів, що його за малою пшавою. І ці пані виласи та зажадали видати мапи України вже не „Фростіга“ а „Фростіга“, бо, як казали, ця мапа є державною пріхураторією сконфіскована. На запит урвництва „Фростіга“ мають на те же письменно поурочення від старшого, або поурочення „сприжистий“ детектив будиочно заявив, що такого поручення йому не потрібно — впрочім він має на видання такого поручення 24 години часу, грозиць притім, в разі спаритую, репресійними средствами. І так сконфісковано 600 мап України вартістю 1,200 зол. На тім же не скінчилося. Ці панове в годину пізніше загостили ще другий раз та сконфісковали популярну географію України Рудницького, з тої лише причини, що при кінці мала доіллєну малу мапу України.

Мусимо додати, що мапа „Фростіга“ видана за Австрія, як і популярна мапа в географію Рудницького — це мапи чисті етнографічні і яка небезпечка від них для польської держави, то мабути і сам Соломон не розібрали.

Чи можлива співпраця між системами капіталістичною і комуністичною.

СОВІТСЬКІ ДЕЛЕГАТИ ДОМАГАЮТЬСЯ НА ЕКОНОМІЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРИЗНАННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ. НА СЛУЧАЙ НЕПРИЗНАННЯ, ГОТОВІ ОПУСТИТИ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ЖЕНЕВА, 19. мая. — Совітські делегати з Москви загрозили, що опустять міжнародну економічну конференцію, коли вона не зайвється за резолюцією, яка домагається признаня в Європі двох систем: капіталістичної і комуністичної та спюстанованя, що обі ті системи можуть працювати в приязні.

Какуть, що делегати не згодяться на таку резолюцію, а совітські представники знова заявляють, що в такому разі відідууть до Москви і не будуть остватати до кінця наради. Вони заявляють далі, що совіти готові погодитися сплучувати давні царські довги враз з відсотками, але тільки тоді, коли дістануть нові кредити.

ЮГОСЛАВИ НЕ ХОЧЕ НАВЯЗУВАТИ НИЖИХ ЗНОСИМ З СОВІТАМИ.

БІЛГОРОД, 19. мая. — Югославійський міністер закордонних справ Маринкович, який щойно вернуз з конференції малих антант, подав до преси дуже цікаву заяву, яка кидале деяке світло на наради малих антант. А саме заявив він категорично, що Югославія не думає вводити в ажыбвє зносини з совітами, які, як він виражася, не мають нічого іншого до вивозу зі свого царства, а тільки большевицьку пропаганду. Що зго виходить, що мали антант не впрішала до згоди щодо певно означеної спільної політики сувороті совітів, а кожда з держав задержала вільну руку щодо цего.

ЩЕ НЕ ЗНАТИ ЧИ АНГЛІЯ ЗІРВЕ ЗНОСИМ З СОВІТАМИ.

ЛОНДОН, 19. мая. — Секретар Гікс заявив в парламенті, що не може ще подати точного висліду реалізації совітської кооперативної Аркос, бо документи ще не перестудовані. Головною матерією, за яким пошукували, не знайдено, але загарбаний матеріял виказує швидляву для Англії дальність совітських емісарів.

Гікс предложив справу в парламенті за кілька днів, а заразом подати денцізію міністерського кабінету в справі відносин до совітів. Деякі думають, що приїде до шліктового злірвання зносин, а інші терплять, що торговельний договір буде задержаний, тільки в змінених виді.

БУНТ В ГАНКОВ.

ШАНГАЙ, 19. мая. — Положенє комуністичного уряду в Ганков, якому провдуть Боролін-Чен, стає чемраз більше несприятливим. Три армії наблизюються до Ганков і місто не зможе себе ніяк оборонити. Це чуують жовніри, що стояли досі при уряді і починають бунтуватися та розбігатися на всі сторони. В самій місті паніка. Хто тільки має який гріш, вже вихває, а останні розбігаються, куди можуть. Найбільше шукають захисти з чужиньської діланції.

СВЯТА ГОРА АТОС СТАЛА РЕСПУБЛІКОЮ МОНАХІВ.

АТЕНИ, 19. мая. — Свята гора Атонська, відома зі своїх шкіл і монастирів, в яких сотки літ тому назад образовалися і інші українські монахи та священники, дістала від греського правительства автономію і стала духовною республікою монахів. Пшавстромом було одначе формально радити греським сиртис верхов, званій префектом. В духовних справах будуть монахи ділягати економічному шаргородському патріархові.

Монахи будуть мати самоуправу. На терені республіки не може жити ніхто сторонній земного роду, ні людське ні відвіськотиня. Монастирські жилища ненарушні і зліданні від всіх податків.

Кольєс гора Атос мала величне стратегічне значіння і вважалася оплотом Росії на Егейській морі. Сегодня вона стратила пш тим оглядом всяку вартість.

ЖІНКА ОСЯГНУЛА ЛЕТУНСЬКИЙ РЕКОРД.

ГЕМБЛ, Англія, 19. мая. — Мисис Еліот Ліппі планєлася аероломном до висоти 16,000 фітів і твердить, що осягнула тим самим летунський рекорд що до легких аеропланів. З нею була як аероплан як пасажирка друга жінка, лєдві Бейлєв.

НЕ ЗНАЙШОУ СЛІДУ ПО НІМГЕССЕРУ.

ПІЛІМАВТ, Англія, 19. мая. — Бритійський воєний корабель „Квін“ перешукує побережє Ірландії і Лабрадора до Нїмгессера, повернув до пристани, не знайшовши ніякого сліду по Нїмгессерських летунах. Корабєль вихває тому, що знає, де в морі вилітнула, що мала подати вказівку про місце Нїмгессера.

НІМЕЧЧИНА ДОМАГАЄТЬСЯ КОЛЬОНІЇ.

БЕРДІН, 19. мая. — Уряд Заграницьких справ Німеччини конферує з другим державами в справі набуття мандату над якімись кольоніям, які мали бє держави праділити Німеччині через Лігу Націй.

